

«Mir» tednik. Glasilo koroških Slovencev «Mir» prične z novim letom izhajati kot tednik, t. j. vsak četrtek. «Mir» stopa v XX. leto. Sprva je izhajal samo dvakrat na mesec, od l. 1892. trikrat, a sedaj stori nov in važen korak naprej, postane tednik. List je za koroške Slovence jako velike važnosti. Želeti je za to, da najde naročnikov in podpornikov tudi zunaj Koroške, ker se mu je boriti z mnogimi težavami. Naročnina iznaša na leto samo 2 gl. «Mir» bode slej kakor prej hodil po poti, katero mu je odkazal njega ustanovitelj, monsignor Andrej Einspieler. Priporočamo «Mir» rojakom, da si ga naročujejo ter s tem, podpirajo edini slovenski list na Koroškem, a s tem tudi slovensko stvar ob meji.

Dvanajst osob utočilo je v občini Ilok na Slavonskem. Štefan Manojlovič s svojo nevesto in desetimi svati so se peljali po poroki iz cerkve na dom ženinov, v Vranik. Vozniki so bili vinjeni; prvi voznik zadel je v kup kamenja ter se zvrnil s sanmi v Dunav, ki teče ob cesti; tudi ostali trije vozniki so tako razvozili, ter se vsi v vodo zvrnili. Potonili so ženin, nevesta in deset svatov.

Prepoved prešičjega uvoza. Iz okrajev Pregrad, Krapina in Kranjec je prepovedano uvažati prešiče v Avstrijo.

Levi so ga raztrgali. Paznik v dunajskem «Tiergartn-u», Karl Rutowsky, 37 let star, oženjen mož je šel v torek dopoldne pometat kletko šestorice levov in levinj. V svoji predrznosti pa zverij ni prej zapodil v drugo kletko, nego je šel smelo mednje, oborožen le z — metlo. Mislil je menda, da ga zveri dobro poznajo, saj jih je krmil in snažil že več let. Toda zmotil se je. Vseh šest levov in levinj je skočilo nanj, mu strgalo obleko s telesa ter ga vpričo dveh tovarišev, ki sta prihitela Rutowskemu na pomoč, raztrgalo. Paznika so potegnili iz kletke mrtvega.

Med jezuiti na Avstroogrskem je zdaj Slovencev 10 mašnikov, 6 skolastikov in 8 bratov, vseh skupaj torej 24.

33 otrok utočilo je na drsališču Freilinghien na nemško-francoski meji. Udril se jim je led.

Svinja snedla otroka. V Tenseninu na Hrvatskem pustila je neka kmetica svoje dete v zibelji v kuhinji. Ko se je vrnila od opravkov, dobila je kuhinjska vrata odprta, pa poleg zibelje svinjo, ki je požirala krvavo zmes. Požrla ji je otroka.

Silno debel človek, posestnik velike gostilne na Nemškem, bo najbrže v pariški razstavi videti. Tehta 247 kg. to je blizo 5 centov. Skozi vrata navadnega voza ne more, ter mu jih bodo morali razširiti.

Društvene zadeve.

Bralno in pevsko društvo „Maribor“ nam naznanja, da se društveni diletantje pripravljajo na priljubljeno ljudsko igro v 5 dejanjih »Revček Andrejček«. Upriporila se bode na Svečnico v Narodnem domu. Več v prihodnji številki.

Za šolo na Muti nabral č. g. kaplan M. Zorko 7 K 90 v.

Za »Našo Stražo« je nabral č. g. Ant. Kocbek 6 K.

Zveza spodnještajarskih zadrug ima prihodnji četrtek dne 11. jan. izvenredno občeno sejo v Narodnem domu ob 11 predp. Dnevni red: Volitev jednega odbornika.

Bralno društvo «Edinost» v Središču ima v nedeljo dne 7. prosinca v društvenih prostorih gostilne g. Šinka svoj letni občni zbor z običajnim vspeledom. Začetek ob 7. uri zvečer. Domačini, vzdramite se in pristopite k tako potrebnemu društvu!

Hranilnica in posojilnica Reiffeisenova se snuje pri Sveti Kunigundi na Pohorju. Ustanovni shod bode v nedeljo, dne 7. t. m. po večernicah.

Kmetijska zadruga v Jarenini priredi v nedeljo dne 7. jun. 1900 v prostorih

hiše pok g. Fišerja v Jarenini svoj l. podučni shod, na katerem bo govoril potovalni učitelj gsp. Ivan Bele o gnojenju in se bodo vsprejemali novi udje. Udje zadruge in prijatelji kmetijskega napredka, pridite polnoštevilno na ta shod! Začetek ob 3. uri popoldne.

Bralno društvo v Kapeli pri Radgoni priredi dne 7. prosinca 1900 v prostorih g. Lubec-a «Slomšekov večer» s sledečim vspeledom: gledališka igra, slavnostni govor, petje, tombola. Začetek ob 3. pop. Vstopnina 20 v. K obilni udeležbi vabi odbor.

Bralno društvo v Cezanjevcih ima svoj občni zbor 14. januarja ob 3. uri popoldne z običajnim vspeledom. Uljudno vabi k udeležbi odbor.

Negovsko bralno društvo bode imelo dne 7. t. m. popoldne po večernicah v župnijskih prostorih svoj letni redni občni zbor. Vsi udi se vabijo, da se zborovanja udeležijo. Pri tej priložnosti sprejemali se bodo tudi novi udi. Na svidenje toraj v novem letu in pogumno naprej!

Centralna posojilnica slovenska s sedežem v Krškem, kateri se je pridružilo do zdaj 32 okrajnih posojilnic, je imela lani 300.000 K prometa. Njen organ «Slovenska zadruga» glasilo slovenskih posojilnic in gospodarskih zadrug, izhajal bode tudi v novem letu. Prva številka prinaša raznovrstne narodno-gospodarske razprave. List stane na leto 4 K in se naroča pri omenjeni zadrugi v Krškem.

Narodna čitalnica v Ptujju ima na dan sv. Treh kraljev 1900 občni zbor, na katerem se voli občni zbor, oddajo časniki itd. Na udeležbo vabi odbor.

Gornjeradganska kmetijska zadruga je sedaj od višje oblasti potrjena, ona stopi z novim letom v javnost. Najpoprej sedaj potrebujemo opravičnega premoženja. To premoženje se pa mora sestaviti iz opravičnih deležev. Vsak delež znaša 6 gl., vstopnina 2 gl. Vabimo torej vse prijatelje in zlasti vse posojilnice, da vzamejo kar največ deležev. Deleže bode zadruga obrestovala po 3%. Zadruga bode lahko izplačevala 3%, ker imamo pri rokah našo posojilnico, katera nam daje 4½%, ako bi se v najslabšem slučaju deležni denar moral naložiti pri posojilnici. Kdor ne more naenkrat izplačati vseh 6 gl., naj pa plača vsak mesec eno krono, — v enem letu bo gotov. Kdor je pa premožnejši, naj vzame po 5, po 10, po 20, po 50, 100 deležev, da bode opravično premoženje tem večje, da se bomo ložje gibal. Naša zadruga pa nikakor ne misli našim narodnim trgovcem konkurence delati, marveč jih samo podpirati. Toliko za danes.

(Vabilo na naročbo.) Ustanovili smo list »Der Süden« z namenom, da z njim tolmačimo težnje in potrebe slovenskega in hrvatskega naroda širši javnosti. Slovenski in hrvatski časopisi se čitajo po večjem samo v domovini, zato živo potrebujemo lista v nemškem jeziku, v katerem zbiramo to, kar je potrebno, da izvedó širši krogi.

»Der Süden«, ki izhaja poldrugo leto sedaj po trikrat na mesec, in ga želimo čemprej razširiti v tednik, vstreza temu namenu in ogibajoč se žalostnega našega razpora v domovini, zastopa stremljenje našega naroda v celoti ter podpira tako v jedni skupini zbrane slovenske in hrvatske poslance drž. zbora v njih delovanji. List je prinesel že lepo število člankov in vsakovrstne, širši javnosti namenjene tvarine, katere bi ne bili mogli sicer v nikakem listu prijaviti. Že to samo opravičuje njegovo potrebo. Posrečilo se nam je list spraviti tudi v visoke in odlične kroge, in uverili smo se, da se to uvažuje.

Čeravno toraj list, pri katerem se brezplačno deluje, ni v prvi vrsti namenjen domačim krogom, vendar nujno potrebuje podpore iz domovine, da si zagotovi skromna sredstva svojega obstanka. Politični časi so

jako kritični, in zato tembolj potrebujemo glasila, s katerim govorimo z odličnimi krogi tudi v dobah, ko nas politična zmedenost ovira osebno in z živo besedo se potezati za narodne svetinje.

Naročnina znaša za celo leto 4 gl. (8 K.) za pol leta 2 gl. (4 K.) Naročnino je pošiljati: Dunaj, I. Plankengasse 4.

Za izdajatelje: Dr. Ig. Žitnik.

Listnica uredništva. Gosp. St. v R.: Hvala! Le dalje! Blagovolite pisati, kako dolg bo približno celi spis. Pozdrav! Gosp. J. v R.: Pride! Prosimo za nadaljevanje. — Gosp. dopisniku z Radla: Zaman boste čakali na spis, ker smo bili ravno zaradi njega (med novicami) zaplenjeni. — Gsp. dopisnikom iz Selnice ob Dravi, z Murskega polja in iz Sevnice: Prihodnjič. Za ta list dosti prepozno.

Listnica upravnništva: Gsp. J. S. na Ptujski gori: plačali za l. 1899.

Cerkvene zadeve.

Zadnji javni konzistorij v Rimu.

(Izviran dopis.)

Najvišjo čast za papežem v rimski cerkvi imajo kardinali. Imenujejo jih sv. Oče, ki imajo pri tem čisto proste roke. Po sedanjih določilih sv. cerkve sme biti 70 kardinalov. Vendar pa to število ni nikdar polno. Kardinalska čast se namreč navadno doseže še le v starosti, zato ni čudo, da hitro odmirajo. Sploh pravi rimsko ljudstvo, kadar umrje kak kardinal, da mu bodeta kmalu še najmanj dva sledila v večnost. In mnogokrat ima res tudi prav. Tako je letos v kratkem času umrlo pet kardinalov.

Kardinali imajo popolnoma rudečo obleko. Posebno znamenje te časti pa je velik, rudeč kardinalski klobuk s širokim krajnikom. Kdor je imenovan kardinalom, si mora v teku enega leta sam priti v Rim k sv. Očetu po ta klobuk. Ako bi brez vzroka odlagal čez eno leto, zgubil bi kardinalsko čast.

Kardinalski klobuk se podeli od sv. Očeta slovesno v javnem konzistoriju. Konzistorij bi bilo po naše javna seja. Navzoči so pri njem kardinali, skofje in drugi cerkveni dostojanstveniki, razven pa še tudi mnogo ljudi posvetnega stanu, ki dobijo vstopnico. Tak konzistorij je bil 14. decembra preteklega leta, pri katerem so sv. Oče podelili kardinalski klobuk našemu štajarskemu rojaku in sedajnemu nadškofu goriškemu, kardinalu Missii.

Novi kardinal se je omenjenega dne okoli 10. ure podal v papeževo palačo, velikanski Vatikan, kjer si je oblekel kardinalsko opravo. Potem gre čez krasne in velike sobane v sikstinsko kapelo. Ta kapela je skoraj gotovo tako velika, kakor katerasibodi cerkev v lavantinski škofiji. V njej berejo sv. Oče večkrat sv. mašo, kedar sprejmejo večje število romarjev. V sikstinski kapeli moli in izpove novi kardinal sv. katoliško vero v priči 5 drugih kardinalov. Potem se vsede na pripravljeno mu mesto, kjer čaka s svojim spremljevalcem tako dolgo, dokler ne prideta dva starejša kardinala po njega, da ga peljeta k sv. Očetu, ki sedijo v sobi javnega konzistorija na svojem tronu. Prišedši v konzistorijalno sobo, gre naravnost k sv. Očetu in poljubi prstan na roki. Na to ga sv. Oče prijateljsko objamejo. Za sv. Očetom objamejo novega kardinala tudi vsi drugi kardinali. Po dovršenem objemu zasede določeno mesto v konzistoriju. Konečno pristopi še enkrat k tronu sv. Očeta, ki mu med primernimi besedami denejo kardinalski klobuk na glavo.

S tem je bil javni konzistorij končan. Sv. Oče so dali vsem navzočim sv. blagoslov s krepko donečim glasom. Po dokončani ceremoniji so spremljali vsi kardinali in drugi duhovniki sv. Očeta nazaj v njihove sobane. Sv. Oče, katerega navadno vselej in povsod nesejo na njihovem tronu, so se dali nesti le čez prvo sobo. Potem so izstopili in sli peš. Videl sem jih prvokrat hoditi. Bili so sicer

sklonjeni, kar ni čuda pri devetdesetletnem starčeku, a stopali so trdno, krepko.

Ko so sv. Oče odšli v svoje sobane, so šli vsi kardinali zopet v sikstinsko kapelo. Tam se je pela zahvalna pesem od znanih, izvrstnih papeževih pevcev. Med petjem leži novi kardinal na altarnih stopnicah, kakor duhovnik na veliko soboto. Po zahvalni pesmi novi kardinal vstane in se postavi pri izhodu sikstinske kapele, in vsak mimogredočih kardinalov ga še enkrat objame. Posebno prijazen in srčen je bil objem kardinala Ledóchowskega, ki je bil vidno ganjen, od samega veselja, ko je objel najnovejšega kardinala — Slovana.

S tem je bila slovesnost končana. Kardinali so odšli potem v drugo sobo, kjer je bil tajni konzistorij. V tem sv. Oče novim kardinalom najprej zaprejo usta rekoč: »Zdaj zapremo novim kardinalom usta«. Novi kardinal zategadelj še ne sme glasovati v tem konzistoriju. Na koncu seje pa s primernimi besedami zopet usta odprejo, na kar zadobi kardinal vse pravice svojega stanu. V tajnem konzistoriju določijo sv. Oče novemu kardinalu tudi eno izmed tako imenovanih titularnih rimskih cerkv. Vsak kardinal ima namreč svojo cerkev, v kateri mora viseti podoba njegova in podoba sv. Očeta. Kardinal

Missia je dobil cerkev sv. Štefana na Celiju (rotondo), ki je zelo stara in zanimiva. Cerkev je čisto okrogla in znana po svojih ne sicer umetnih, a prav zanimivih slikah, ki nam predstavljajo najraznovrstnejše muke kršč. mučenikov.

Dne 21. decembra je kardinal Missia sprejel slovesno to cerkev v posest. Cerkev oskrbuje sedaj zavod »Germanikum«, v katerem se vzgojujejo duhovniki iz cele Nemčije in Avstroogrške. Pri slovesnosti so bili navzoči vsi gojenci v svoji čisto rudeči obleki in mnogo drugega ljudstva. Papežev odposlanec prebere papeževo pismo, s katerim se kard. Missii izročuje cerkev. Na to pozdravi kardinala v latinskem jeziku vodja omenjenega zavoda. Kardinal odgovori v krasnem latinskem govoru spominjajoč se dobrot, ki jih je prejel nekdanj, ko je bil gojenec zavoda 6 let. Spominja se tudi slavnih mož, ki so imeli pred njim v posesti cerkev sv. Štefana na pr. kard. Melhers, kard. Sembratovič in več drugih. Konečno omeni, da stavi vse svoje zaupanje edino le na moč vsemogočnega Boga, ki je s svojo roko podpiral kršč. mučenike v nečloveških mukah, kakor jih predstavljajo slike po cerkvi. Na to se je še zapela zahvalna pesem.

S tem so bile ceremonije končane. Prvi slovenski kardinal dr. Missia se je vsem prikupil, ki so imeli čast z njim občevati. On je zdaj gotovo najlepša, največestnejša postava v kardinalskem kolegiju. Vse ga občuduje, posebno, ker je vkljub svoji visoki časti vedno priprost, skrajno prijazen in poln ponižnosti, kakor da bi bil najnavadnejši duhovnik. Bog ohrani blagega moža še prav mnoga leta!

Loterijne številke.

Trst, 30. dec. 1899 48, 20, 12, 44, 64
Linc, „ „ „ 55, 48, 64, 65, 83

Slovinci, Slovenke!
podpirajte „Našo stražo“;
pristopajte k „Družbi sv. Cirila in Metoda“.
Štajarski Slovenci,
darujte za šolo v Muti

Za pranje pri boleči koži pri

Ljudem in živalih

ni boljšega sredstva, nego

Schichtovo patentno milo

(trdo kalimilo)
z znamko laboda.

V obče je znano, da je to milo najboljšo sredstvo čistiti **volneno in svilnato robo,**

ter da prav lepo pere pri najmanjšem trudu in največji varčnosti obleke belo perilo. To milo dvakrat več izda, kakor vsako drugo. — Če se v kakem kraju ne prodaje, obrni se naravnost do tvrdke, ki pošlje za 2 gl. 50 kr. franco po celi Avstriji in Ogrski zavoje po brutto 5 kgr. 8-8

Jurij Schicht, Aussig a./Elbe, tovarna mila, sveč in olja.
Največja tovarna teh izdelkov v Evropi. — Schichtovo patentno milo je bilo na internacionalni razstavi na Dunaju 1894 odlikovano z zlato kolajno.

Za kmete! Za vinogradnike!

Da se uniči grenkuljica in divja gorčica, kakor tudi, da se oškropijo vinogradi, in pa da se pokončajo drevesni škodljivci, izumila sta

Ph. Mayfarth in drug
patentirane, samotvorne noseče ali vozeče kropilnice

Siphonia

ki so najbolj vporabljive in ki samotvorno kropijo tekočino po rastlinah, ne da bi bilo treba pumpati. Veliko tisoč teh kropilnic se porablja in mnogo pohvalnih priznanj potrjuje vrlino proti vsem drugim sistemom.

Odlikovan z nad 400 zlatimi, srebrnimi in broncastmi kolajnami.

Natančne imenike in mnogobrojna priznanska pisma zastoj. — Zastopniki in prekupci se želijo.

Zahtevajte narisane in popisane cenike od

Ph. Mayfarth in dr.

c. kr. a. p. fabrika gospodarskih strojev, spec. za stroje stiskalnic grozdja in sadja. — **Dunaj, II. Taborstrasse 71.** 1-9

Služba cerkovnika in organista v Št. Ilju v Slov. goricah
je razpisana do 1. svečana 1900. Prošnje se naj pošljejo do 14. prosinca na cerkveno predstojništvo. Cecilijanci imajo prednost. 2-2

RAZGLAS.

Ravnateljstvo c. kr. priv. vzajemne zavarovalnice zoper ogenj v Gradcu si usoja naznaniti p. n. društvenim udom, da se začne vplačevanje društvenih doneskov za leto 1900 s **1. januarjem 1900.** Društveni doneski se lahko izplačajo vsak čas **pri ravnateljski blagajnici** v lastni hiši števil. 18/20, Gosposkih ulicah **v Gradcu, pri zastopnikih v Celovcu in Ljubljani,** kakor tudi pri **okrajnih komisarijih.**

Vrh tega še pripomnimo: vsled odloka zavodne skupščine z dne 8. majnika l. 1899., se bo vsem onim gospodom sodeležnikom **stavbenega oddelka,** ki so bili že od začetka leta 1898. zavarovani pri našem zavodu in mu še zvesti ostanejo tudi leta 1900., **povrnilo** od prebitka zavarovalnine leta 1898. pri stavbenem oddelku **10%** one zavarovalnine, ki so jo izplačali leta 1898., za kateri znesek se bo znižala zavarovalnina leta 1900.

V Gradcu, meseca decembra 1899.

Ravnateljstvo

c. kr. priv. vzajemnega zavarovalnega zavoda proti požaru v Gradcu.